

Visst har Läkartidningen ”impact”, Olle!

Docent Olle Löwhagen
Allergisektionen
Sahlgrenska Universi-
tetssjukhuset
413 45 Göteborg

Hej Olle!

Tack för ditt trevliga brev. Det gläder oss att du tycker att Läkartidningen har högt läsvärde! Men det är naturligtvis inte därför vi svarar dig på det här publika viset, på själva ledarsidan, utan därför att du ställer så många intressanta frågor av allmänt intresse om det vetenskapliga värdet och den vetenskapliga meriten av att publicera sig i Läkartidningen.

Låt oss först få svara på din fråga om vi utestänger vissa författare från att publicera sig i Läkartidningen därför att tidningen ägs av Sveriges läkarförbund. Alla artiklar som kommer till oss bedöms utan något sneglände på om skribenten är medlem i förbundet eller andra sådana faktorer. Nyhetsvärde, substans, vetenskaplig kvalitet, omfång och intresse för vår läsekrets är avgörande.

En första bedömning innebär förstås att en rimligt stor andel av läsarna kan vara intresserade av materialet. Exempelvis bör det medicinska stoffet inte vara så specialistinriktat att enbart en mindre grupp läsare har intresse av (och tillräcklig grundkunskap för att ha nytta av) det – men naturligtvis inte heller så allmänt att materialet passar i ett massmedium. Vi uppskattar att de flesta författare lägger ner stor möda på sina artiklar i Läkartidningen – och det ska löna sig (även om vi förstås måste se mer till artiklarnas värde för läsarna än meritvärdet för

skribenterna). När det gäller så kallad vetenskaplig publicering, det vill säga publicering av originalrapporter om medicinsk forskning, missgynnar emellertid de medicinska fakulteterna och anslagsgivarna systematiskt nationella tidskrifter som Läkartidningen. Det beror på att de vill ha ett lätt sätt att mäta just konkurrenskraft och »vetenskapligt värde» – och därvidlag finns tyvärr inget lättare sätt i dag än att se på den »impact» som speglas i att en artikel blivit publicerad i en tidskrift vars artiklar ofta citeras i andra artiklar. Man har också ett intresse av att forskare lär sig att skriva på engelska och att konkurrera med utländska forskare. Artiklar om genombrott inom grundforskning, stora kliniska studier samt artiklar om nya metoder har störst chanser att bli citerade. Och allra störst chans att bli citerade har ju artiklar på engelska. Tidskrifter på »små språk» som svenska får därför lägre citeringsfrekvens, dvs *enligt detta mått* låg »impact factor».

Men – och nu kommer det viktigaste! – vi vet att våra artiklar har en annan form av »impact». Vi når en bred läsekrets; kliniskt relevanta artiklar har stor »impact» genom att påverka svenska läkare och svensk sjukvård! Och svenska anslagsgivare läser ju i stor utsträckning Läkartidningen, liksom massmediejournalister som använder den som inspiration! Att bli publicerad hos oss innebär alltså stor uppmärksamhet på flera fronter, må vara att det inte direkt kan mätas i internationella »impact-poäng».

Sedan vill vi understryka en mycket viktig sak: Läkartidningen har ju verkligen en i ordets rätta mening särskild vetenskaplig avdelning som hanterar allt medicinskt material, fast vi kallar den medicinsk redaktion. Till sin hjälp har den hela 170 duktiga referenter från olika specialiteter. Vårt »referee-system» är alltså utbyggt efter samma modell som andra vetenskapliga tidskrifters! Hur olika tidskrifters referentsystem fungerar kan vi inte bedöma, men i alla vetenskap-

liga tidskrifter liksom hos oss riktas ju i korrespondensinlägg mer eller mindre tungt vägande kritik mot publicerade artiklar, alltså tecken på att inte heller deras referentbedömningar eller redaktioner är »ofelbara».

Att vår tidning är med i Medline är ju förresten ett gott tecken på att de som driver den verksamheten anser att Läkartidningen har tillräckligt god vetenskaplig standard. (Nya tidskrifter får ett prövoår innan de tas in där.)

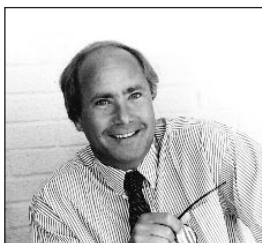
I Medline-sammanhang heter vi »Lakartidningen»; det engelska namn vi har på vårt brevpapper (The Journal of the Swedish Medical Association) används alltså inte i litteraturreferenser.

Vi försöker ta fram en engelsk sammanfattning på allt fler medicinska artiklar. Medicinska artiklar av original- eller översiktskaraktär (inklusive artiklar i serier) tycker vi är värda en engelsk summary – dessa är våra viktigaste kriterier, men gränsen är inte hårt dragen.

Ja, Olle, nu hoppas vi att vi har gett dig svar på flertalet av dina frågor. Det är alltid inspirerande att tvingas formulera sådant som ingår i Läkartidningens målsättning, på så vis får vi ju ompröva vårt eget arbetssätt, det är nyttigt. Och till dig Olle, och alla andra läsare, vill vi naturligtvis säga: skriv gärna själv för att pröva vilket genomslag i sjukvården din artikel får!

Med hjärtlig hälsning från

Mats Ekdahl och Yngve Karlsson
(som nu åker ut på »turné» för att träffa våra 170 referenter landet runt).

Mats Ekdahl

Yngve Karlsson